

התועבה בעצמם. לכך היה דרוש אדם שפל עוד יותר, גאנגסטר שכיר שאינו נרתע מ' מאומה. צימבה התנדב. תחת חוסמם של חיילי האמרשילד, הועבר לומומבה הכבול לאליובסחיל, נמסר לידי התליין השפל. הוא הוכה באכזריות לעיני עתונאים זרים, הובל לכלא מבודד ונרצח שם בדם קר מיד עם בואו.

מי רצח את לומומבה? צימבה? יהיה זה מגוחך להאשים את התליין השכיר, הכפוף להוראות "חברת המיכרות". ארצו מנוהלת בידי פקידים בלגיים, צבאו מונהג עליידי קצינים בלגיים והרפתקנים מכל קצחי הי עולם הקולוניאליסטי.

מי רצח? הבלגים רצחו. מי איפשר את הרצח? האמרשילד. מי נושא באחריות הי עליונה? ארצות-הברית של אמריקה, מנהיגת המחנה המערבי.

★ ★ ★

במשך כמה ימים קיחה העולם לש' מוע קול חדש מאשינגטון. שם ניכנס לתפקידו הנשיא החדש, זה הצעיר בעל פני הנער, התם, שהבטיח לשנות את הכל.

היה זה רגעו הגדול. הוא יכול היה לעשות מעשה דראמטי, שיבטא זעזוע אמיתי, שיסייג אותו ממעשי קודמיו הציניים, שירי כיוח כי שוב אין אמריקה בת-ברית לכוחות השחורים ביותר במרחבים המבקשים להשי' תחרר מעול הקולוניאליזם החדש.

איש לא היה כה תמים להאמין כי אמריקה השתנתה בין לילה. האינטרסים של אמריקה לא השתנו ביום הבחירות, והם יכתבו לנשיא החדש את אותו הקו הכללי שהכ' תיבו לנשיא הקודם. אך אפשר היה לקחת

כי לפחות מבחינה חיצונית יחול שינוי, שלפחות בפרטי הביצוע תרחק האשינגטון מן הכוחות השחורים של הריאקציה ו' השיעבוד, אותם טיפח ג'ון פוסטר דאלס. והנה הוכח ששום דבר לא השתנה. קול

חדש בא מאשינגטון — אך הוא אמר את הדברים הישנים. בציניות מוחלטת הזהיר

ראש משלה ליד דגל עמו כדנסוא לומומבה, יתום בן 9

ואת ל'אינפורמטיון, והם יודעים כי שפת הקהילינגים היא שפת העתונים האלה, כשפת עשרות ביטאונים קולוניאליים שעוד שררו ביבשת השחורה.

אי אפשר לרמות את כל הבריות כל הזמן. אם מופיעים אנו באפריקה כסוכני הקולוניאליזם המגואל-בדם וכשותפיו — מוטב שלא נופיע שם כלל.

★ ★ ★

אך מוטב שידעו זאת אורחים מאפי' ריקה, וידע זאת כל אשר אוזנו קשובה בעולם: האומה הישראלית החדשה, המצ' פון הישראלי, התחושה הלאומית של ישראל — אין הם זרים עם המדיניות של ממשלת ישראל הנוכחית.

כל הטוב, כל היפה, כל הנאצל בארצנו — לבם בוכה על קברו של פאטריס לוי' מומבה.

אנו זוכרים: לפני 25 שנה שלחו הרוד' נים הפאשיסטיים את קלגסיהם לספרד, כדי לעזור לקהילינג אכזרי להטביע את לוחמי השיחרור הספרדיים בנחלים של דם. הי' איום של אז — חבר הלאומים — ביים הצגה של "איהתערבות". בחסות הצגה בוגדנית זו נשללה כל עזרה מן הרפובליקה העומדת על נפשה, שעה שטאנקים ומסוסים נאציים הגיעו באין מפריע לידי פראנקו. רבים אמרו אז, גם בארץ-ישראל: מה זה נוגע בנו? אך נסתבר כי נגע בנו: כי צבאות היטלר, שאומנו בספרד, כבשו כעבור מספר שנים את אירופה, ורצחו את אבותינו ואמהותינו.

קונגו היא ספרד שנייה. הקלגסים, המטרי' סים, התותחים של הקולוניאליזם זורמים לשם כדי לרצוח את תנועת השיחרור, להח' ליף את הממשלה החוקית בסוכנים ריאקציו' ניים. שוב נשמעים כל אותם הקולות המת' חסדים למען "איהתערבות" — שפירושה תקיעת סכין בגב לוחמי החופש.

האם תהיה התוצאה אחרת? האם נתפתה שוב לחשוב כי אנו נוכל ליהנות מחרות וצדק, כאשר החרות והצדק נדרסים תחת מגפי קלגסים במדינה אחרת? האם נתפתה לחשוב כי לנו יהיו קיום ועתיד בעולם בו מנצחת הציניות את המצפון?

קרן-אור אחת האירה בשמיים הקודרים של המאבק הספרדי — הבריגאדה הביני' לאומית. למרות התככים הקומוניסטיים, שי' היו לבסוף בעוכריה, למרות הקנוניות של סטאלין — היתה הבריגאדה התגלות מזהירה של המצפון האנושי. לא לשחא שרנו את שרייה כאשר יצאו להגן על שכונת-התיקה בפרוס מלחמת-הש"ת.

אני מתפלל שתקום בריגאדה בינלאומית בצד לוחמי השיחרור בקונגו, וכי במיקרה זה יתנוסס מעליה גם דגלנו הלאומי שלנו. לא למען לומומבה, אלא למען עצמנו, למען מצפוננו, למען המוסר הלאומי אשר בלעדיו לא יהיה לנו קיום לאומי.

לומומבה אינו זקוק לנו עוד. שמו חרות על לוחות-הברזל של ההיסטוריה, והוא ייוכר לעד בכל מקום ובכל עת שם יתקצבו שוחרי-חופש כדי להרים את הדגל הישן של חרות האדם — האדם הלבן, החום, האדום, הצהוב והשחור.

למען חרות אפריקה, לא למען שלטון החוק בקונגו, אפילו לא למען הצדק האנושי הי' יסודי ביותר.

השבוע, למחרת רצח לומומבה, עליה לא הניכה ממשלת ישראל כלל, נשלח אהוד אבריאל לטור בארצות-אפריקה, כדי להכ' שיר את הקרקע להקמת שגרירות ישראל ליות חדשות.

ואני אומר: חבל על הכסף, חבל על הוצאות הניסיעה. חבל על כל אגורה ש' — ושום מלים חסודות של שרת-החוף לא

אחרי מעשי קנדי — ומצפונם מתקומם נגד בגידתו של האיש באידיאלים בהם התיימר לדגול עוד לפני ימים מעטים.

★ ★ ★

ידינו שלנו — האם הן גקיות? האם יכולים אנתנו, כארחי ישראל, לטעון במצפון שקט — ידינו לא שפכו את הדם הזה?

ממשלתנו הפכה אותנו שותפים לפשע — ושום מלים חסודות של שרת-החוף לא

הרעב — תוצאת מלחמת האחים הכפוייה: ילד ליד גוויית אמו

תושקע בהקמת שגרירות ישראלית נוספת ביבשת השחורה.

ממשלה שהיא משרתת המדינות הקולוניאלי' ליות, ללא כבוד עצמי וללא עצמאות מיני' מאליה — אין לה למה לקחת באפריקה. היא תאבד את כל עמדותיה. היא תשניא את עצמה על הכל. ורק בין הקהילינגים למיניהם תמצא אוון קשבת — כל עוד לא יטאטאו אותם קהילינגים מכיסאותיהם, עליידי זעם הלומומבאים של מחר.

חבל על כל אגורה שתושקע בסמינארים לאורחים אפרוסיאטיים בישראל. כי אור' חים אלה יצאו מכאן שונאי-ישראל ובוים לישראל. הם קוראים את ג'רוסלם פוסט

יחפו על כך.

ידינו באפריקה גינו איתנו לא מכבר רשמית כסוכני האימפריאליזם. בקונגו נהגה ישראל, כאילו רצתה להוכיח האשמה זו. ממשלת ישראל לא נקמה אצבע למען חרות קונגו. היא הכירה בקהילינג קאזאבובו, כאשר הכירו בה שאר ההולכים בתלם הי' מערב. בהצבעה הראשונה והמכרעת באו"ם, הצביעה בעד קאזאבובו (ובהצבעה השנייה, ששוב לא היתה חשובה, נמנעה מהצבעה). עוד לפני כן הופיע נציג ישראל, יחד עם שגרירי המערב, בשדה-התעופה — כדי להיפרד מהסוכן הבזוי בדרכו לאו"ם. שום קול ישראלי עצמאי לא נשמע. לא

ג'ון קנדי מפני "התערבות זרה". בציניות מוחלטת הביע עדלי סטיבנסון תמיכה ב' מאמציו של דאג האמרשילד למען השלום. קול המצפון, קול החופש, קול הצדק הי' אנושי — קול זה לא נשמע. תחת זאת נשמע החשבון היבש של עסקנים קטנים, המשקפים על כל העולם מעל לכוונת של המאבק האנטי-סובייטי.

"כמה דיכוייות יש לאפירור?" שאל סטא' לין. "כמה דיכוייות יש ללומומבה המת?" שואל קנדי. אולם פיקוחהם של ציניקאים, לעולם אינה משתלמת בסחח ארוך. למצפון יש דיכוייות. מאות מיליונים באסיה, באפ' ריקה ובאמריקה הדרומית עקבו השבוע

אורי אבנרי